

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE**

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 478 4600
E: gp.mvzi@gov.si
www.mvzi.gov.si

Univerza v Ljubljani

e-pošta: rektorat@uni-lj.si

Številka: 092-6/2025-3360-1617
Datum: 30. 10. 2025

Zadeva: Sodelovanje zunanjih izvajalcev pri pedagoškem procesu
Zveza: vaš dopis št. 017-1/2025-12 z dne 15. 10. 2025

Na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije (nadaljnem besedilu: ministrstvo) smo prejeli vaš dopis, s katerim ugotavljate, da je novi Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 56/25; v nadaljnem besedilu: ZViS-1) z določbami 190. člena ukinil institut zasebnega visokošolskega učitelja, pri čemer vas v zvezi s tem zanima kako je skladno z veljavno zakonodajo urejeno sodelovanje zunanjih izvajalcev pri pedagoškem procesu.

Upoštevač navedeno uvodoma pojasnjujemo, da lahko skladno z določbo 107. člena ZViS-1 visokošolski zavodi enako kot že po prejšnji ureditvi, za določen čas povabijo k sodelovanju za izvajanje posameznih delov predmeta oziroma predmetnega področja priznane učitelje, znanstvenike, strokovnjake in umetnike, ne glede na pogoje, ki so določeni za izvolitev v naziv. Slednje torej pomeni, da se za t.i. gostujoče visokošolske učitelje ne zahteva izpolnitev pogoja habilitacije in se z njimi lahko sklene pogodba o zaposlitvi za določen čas, skladno z veljavno delovnopravno zakonodajo ali pa pogodba civilnega prava (avtorska pogodba, podjemna pogodba).

ZViS-1 nadalje v določbah 108. člena (enajsti odstavek citiranega člena) visokošolskemu učitelju, visokošolskemu sodelavcu in strokovnemu sodelavcu pri pedagoškem procesu, če so za to zagotovljena sredstva, izjemoma dopušča opravljanje pedagoškega, znanstvenoraziskovalnega, umetniškega ali strokovnega dela še za največ 20 % polnega delovnega časa na teden tudi pri istem delodajalcu. ZViS-1 na tem mestu ureja izjemo od siceršnje ureditve instituta dopolnilnega dela v zakonu, ki ureja delovna razmerja, skladno s katerim lahko delavec dopolni delo opravlja le pri drugem delodajalcu. ZViS-1 torej omogoča opravljanje dopolnilnega dela tako pri istem delodajalcu kakor, skladno z določbami 147. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23, 136/23 – ZIUZDS in 70/25 – ZUTD-I) tudi pri drugem delodajalcu (z njegovim soglasjem).

Ob tem je potrebno omeniti tudi dvanajsti odstavek 108. člena ZViS-1, ki določa, da lahko v primeru, ko so bile pri delavcu izkoriščene vse možnosti za sklenitev pogodbe o zaposlitvi iz citiranega člena in je treba zagotoviti nemoteno izvajanje pedagoške dejavnosti, visokošolski zavod sklene pogodbo o delu v skladu z ZViS-1 in zakonom, ki ureja obligacijska razmerja, vendar ne več kot v obsegu ene tretjine z ZViS-1 določene pedagoške obveznosti in za največ obdobje deset mesecev v študijskem letu. Kdor ima sklenjeno delovno razmerje na področju visokošolskega izobraževanja v skladu z ZViS-1, mora pred sklenitvijo pogodbe o delu z drugim visokošolskim zavodom predložiti soglasje delodajalca. Navedeni člen torej dopušča sklenitev pogodbe obligacijskega prava z delavcem, ki ima že sklenjeno delovno razmerje na področju visokošolskega izobraževanja v skladu z ZViS-1 z drugim (svojim) delodajalcem, pri čemer mora ta za sklenitev pogodbe obligacijskega prava v tem primeru tudi predložiti soglasje svojega delodajalca (visokošolskega zavoda).

Glede zunanjih izvajalcev s statusom samozaposlenega v kulturi uvodoma pripominjamo, da je ta predmet ureditve Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 –

ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 8/25 in 77/25; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK), ki sodi v resorno pristojnost ministrstva, pristojnega za kulturo. Skladno z navedenim je omenjeno ministrstvo tudi izvirno pristojno za njegovo razlago, pri čemer v tej zvezi podajamo svoje nezavezujoče mnenje. Kot izhaja iz devetega odstavka 82. člena ZUJIK, lahko samostojni delavec v kulturi sklepa v okviru svoje registrirane dejavnosti samo pogodbe civilnega prava. Kadar posameznik opravlja tudi dejavnosti, ki ne spadajo v enega od registriranih specializiranih poklicev iz drugega odstavka tega člena, jih ne sme opravljati kot samostojni delavec v kulturi, temveč po splošnih predpisih.

Vsled zapisanega tako menimo, da predmetne določbe samozaposlenemu delavcu v kulturi omogočajo sodelovanje z visokošolskim zavodom že po določbah 107. člena ZViS-1 na podlagi sklenjenih pogodb obligacijskega prava, pri čemer pa po našem mnenju institut dopolnilnega dela za samozaposlenega delavca v kulturi ne pride v poštev v nobenem primeru, saj ta po našem razumevanju spričo svojega statusa ne sme biti v delovnem razmerju oziroma ne sme imeti sklenjene pogodbe o zaposlitvi. S tega vidika pa tudi ne more sodelovati z visokošolskimi zavodi na podlagi dvanajstega odstavka 108. člena ZViS-1, saj je pogoj za sklenitev pogodb civilnega prava ta, da so izkoriščene vse možnosti za sklenitev pogodbe o zaposlitvi, kar pa pri samozaposlenem delavcu v kulturi očitno ni izpolnjeno.

Ob tem sicer pripominjamo, da je, enako kot doslej, izvajanje visokošolske dejavnosti prepuščeno ustanovljenim in akreditiranim visokošolskim zavodom, ne pa tudi gospodarskim entitetam, kot je denimo samostojni podjetnik posameznik, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja kar torej pomeni, da je cilj samostojnega podjetnika posameznika pridobivanje dobička. Samostojni podjetnik posameznik zato ne more izvajati visokošolske dejavnosti niti je kot take ne more registrirati.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Luka Bulović
Višji svetovalec III

Duša Marjetič
vodja Sektorja za visoko šolstvo

Poslati:
- rektorat@uni-lj.si - po e-pošti

V vednost:
- gp.mk@gov.si - po e - pošti